

Mam pytanie dotyczące formy zatrudnienia instruktora. Przedsiębiorca (żona) prowadzący ośrodek szkolenia kierowców nie jest instruktorem, instruktorem jest jej mąż - zgłoszony do ZUS jako osoba współpracująca (do tej pory zatrudniony na umowę o pracę). Co w takiej sytuacji zrobić? Jest to jedyny instruktor w OSK.

Odpowiedź: W mojej ocenie słowa „zatrudnia” użyte w ustawie o kierujących pojazdami nie ogranicza się wyłącznie do zatrudnienia na podstawie stosunku pracy. Z żadnego przepisu ustawy nie wynika by celem ustawodawcy było tutaj wprowadzenie ograniczeń w zakresie formy prawnej świadczenia pracy przez instruktora na rzecz przedsiębiorcy prowadzącego ośrodek szkolenia kierowców. Pisaliśmy już na ten temat w artykule „Zatrudnienie instruktora OSK” <http://wartowiedziec.org/index.php/transport/prawo-i-zarzadzanie/14776>, w kontekście zawierania umów cywilnoprawnych. Podniesione tam argumenty, w szczególności znaczenie słowa „zatrudnienie” są aktualne w odniesieniu do zadanego na wstępie pytania.

Należy zaznaczyć, że zgodnie z art. 8 ust. 11 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych za osobę współpracującą z osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność oraz zleceniobiorcami, o której mowa w art. 6 ust. 1 pkt 4 i 5, uważa się małżonka, dzieci własne, dzieci drugiego małżonka i dzieci przysposobione, rodziców, macochę i ojczyma oraz osoby przysposabiające, jeżeli pozostają z nimi we wspólnym gospodarstwie domowym i współpracują przy prowadzeniu tej działalności lub wykonywaniu umowy agencyjnej lub umowy zlecenia; nie dotyczy to osób, z którymi została zawarta umowa o pracę w celu przygotowania zawodowego.

Pojęcie współpracy przy prowadzeniu pozarolniczej działalności zostało sprecyzowane w orzecznictwie sądowym. W wyrok Sądu Najwyższego - Izba Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych z dnia 23 kwietnia 2010 r. II UK 315/2009 Publikatory

Lexis.pl nr 3035741 wskazano, że „Cechami konstytutywnymi pojęcia „współpraca przy prowadzeniu pozarolniczej działalności” w rozumieniu art. 8 ust. 11 ustawy systemowej są występujące łącznie: istotny dla działalności gospodarczej ciężar gatunkowy działań współpracownika, które to działania nie mogą mieć charakteru wtórnego; muszą pozostawać w bezpośrednim związku z przedmiotem podjętej działalności oraz muszą charakteryzować się pewną systematycznością, stabilnością i zorganizowaniem oraz znaczący czas i częstotliwość podejmowanych robót.”

Nie ulega wątpliwości, że praca jedynego instruktora nauki jazdy w ośrodku szkolenia kierowców spełnia te warunki.

Sygnalizuje również, że fakt bycia osobą współpracującą w rozumieniu przepisów ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych nie oznacza, że pomiędzy przedsiębiorcą a osobą współpracującą (w naszym przypadku małżonkiem) nie dochodzi do zawiazania stosunku o charakterze cywilnym (umowy). Współpraca przy prowadzeniu działalności gospodarczej wymaga zgody obu małżonków, a zatem złożenia oświadczenia woli w tej sprawie. Zgodnie z art. 60 kodeksu cywilnego wola osoby dokonującej czynności prawnej może być wyrażona przez każde zachowanie się tej osoby, które ujawnia jej wolę w sposób dostateczny.

Reasumując moim zdaniem nie ma przeszkód prawnych by osobę współpracującą w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniu społecznym, świadczącą na rzecz przedsiębiorcy usługi w zakresie prowadzenia szkoleń kandydatów na kierowców traktować jako osobą zatrudnioną przez tego przedsiębiorcę w rozumieniu ustawy o kierujących pojazdami.